

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Enachi Lilian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui

Enachi Lilian xxxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în satul xxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 23.01.2020 – 11.02.2020;

Instanța de apel: 05.03.2020-07.10.2020;

Instanța de recurs: 07.12.2020 –10.02.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, din 11 februarie 2020, Enachi Lilian a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4) și art. 264¹ alin. (4) Cod penal, și în baza acestor Legi i-a fost stabilită pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal - 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității;

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal - 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Enachi Lilian i s-a stabilit definitiv pedeapsa de 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost încasat de la Enachi Lilian în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 51,54 lei.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, prima instanță a reținut, Enachi Lilian, la 17.09.2020, în jurul orei 20.25, conducând automobilul de model "xxxxx" cu numărul de înmatriculare xxxxx, în timpul deplasării sale pe str. xxxxxxx, a fost stopat de către agenții de patrulare

ai Inspectoratului național de Patrulare a IGP pentru verificarea actelor de conducere. Fiind verificat prin sistemul internațional de căutare ACCES web s-a stabilit că, Enachi Lilian nu deține permis de conducere, prin urmare nu era în drept să conducă mijloace de transport, prin ce grav a încălcat prevederile art. 10 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. a) ale Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că “Persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele RCR. Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cerința lucrătorului de poliție, este obligată să înmâneze pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus”. Colaboratorii de poliție în cadrul discuției cu Enachi Lilian, au simțit de la acesta miros specific de alcool. Astfel el, a fost supus testării alcoolscopice, efectuată cu aparatul alcooltest de model “Drager”, în rezultat s-a constatat că cantitatea de alcool în aerul expirat de Enachi Lilian constituie 0,54 mg/l.

Astfel, ultimul a condus automobilul în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care potrivit art. 14 lit. a) al RCR, care prevede că “conducătorul de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate”.

Tot el, la 02.11.2019, în jurul orelor 20.45, conducând automobilul de model “xxxx” cu numărul de înmatriculare CDD 145, în timpul deplasării sale pe str. xxxxxxx, a fost stopat de către agenții de patrulare ai Inspectoratului Național de Patrulare a IGP, pentru verificarea actelor de conducere.

Astfel, s-a stabilit că Enachi Lilian nu deține permis de conducere, prin urmare nu era în drept să conducă mijloace de transport, prin ce grav a încălcat prevederile art. 10 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. a) ale regulamentulului Circulației Rutiere, care prevede că “Persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele RCR. Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cerința lucrătorului de poliție, este obligată să înmâneze pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus”. Colaboratorii de poliție în cadrul discuției cu Enachi Lilian, au simțit de la acesta miros specific de alcool. În continuare el, a fost supus testării alcoolscopice, efectuată cu aparatul alcooltest de model “Drager 8510 RO”, în rezultat s-a constatat că cantitatea de alcool în aerul expirat de Enachi Lilian constituie 0,58 mg/l.

Astfel, ultimul a condus automobilul în stare de ebrietate alcoolică, care potrivit art. 134¹² alin. (3) Cod penal, se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, prin ce grav a încălcat prevederile art. 14 lit. a)

al RCR, care prevede că “conducătorul de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate”.

Judecarea cauzei în prima instanță a avut loc în procedură simplificată, în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. *Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Enachi Lilian să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4), 264¹ alin. (4) Cod penal.*

În baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 luni.

În baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 luni.

În temeiul prevederilor art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, a-i stabili lui Enachi Lilian pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 (un)an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

3.1 *În motivarea apelului invocat următoarele aspecte:*

- pedeapsa aplicată lui Enachi Lilian este una prea blândă, ca rezultat sentința urmează a fi casată deoarece legea penală nu și-a atins scopul pedepsei penale;

- prima instanță, la aplicarea pedepsei, nu a ținut cont de prevederile art.61 Cod penal;

- aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității constituie pedeapsa cea mai blândă prevăzută în sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal. Însă inculpatul Enachi Lilian nu a ajuns la concluzia de corectare a comportamentului său infracțional, nu este pe calea corijării, fiind anterior de patru ori condamnat în baza acestui articol la muncă neremunerată în folosul comunității, precum și în baza altor articole din Codul penal, precum și de patru ori a fost sancționat în baza art. 231 alin. (2) Cod contravențional pentru conducerea mijlocului de transport fără permis de conducere;

- inculpatul Enachi Lilian a fost anterior condamnat pentru infracțiuni similare, ulterior a recurs iar la săvârșirea de noi infracțiuni. Personalitatea condamnatului Enachi Lilian nu este un temei pentru instanța de judecată de a aplica o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, or, criteriile de individualizare a pedepsei sunt cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii și aplicării pedepsei;

- consideră că, aplicarea unei pedepsi sub formă de închisoarea va conduce la realizarea scopului legii penale și respectiv scopul pedepsei

penale, astfel încât prin raportul infracțiune-proportionalitatea pedepsei, condamnatul Enachi Lilian va conștientiza gravitatea acțiunilor criminale, iar prin ispășirea pedepsei cu închisoarea va avea loc nu doar reeducarea acestuia, dar implicit și îndeplinirea unui alt scop al legii penale, și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2020, apelul procurorului a fost admis, casată sentința parțial în latura pedepsei, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Enachi Lilian a fost considerat condamnat în baza art. 264¹ alin. (4), art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală – 7 (șapte) luni închisoare;

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală – 7 (șapte) luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Enachi Lilian i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 9 (nouă) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1 Instanța de apel a constatat că, la examinarea cauzei respective s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a dat aprecieri probelor prezentate de procuror prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a încadrat acțiunile inculpatului Enachi Lilian în limitele învinuirii formulate, în baza art. art. 264¹ alin. (4), 264¹ alin. (4) Cod penal.

Instanța de apel a reținut, că temeinicia sentinței a fost verificată reieșind din argumentele aduse de către autorul apelului în raport cu materialul probant acumulat și cu cadrul legal existent.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că aplicând pedeapsa lui Enachi Lilian pentru infracțiunile comise, prima instanță n-a dat destulă eficiență prevederilor art. 61, art. 75 Cod penal și neîntemeiat a aplicat în privința acestuia pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de persoana inculpatului Enachi Lilian, inclusiv de starea de fapt și de drept, stabilită în cadrul judecării cauzei, la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație gravitatea și urmările prejudiciabile ale infracțiunilor comise de Enachi Lilian, n-a ținut cont de faptul că inculpatul a comis două infracțiuni legate de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, fără a deține permis de conducere. Un aspect important îl

constituie persoana inculpatului, care interesează sub raportul pericolozității sociale decurgând, în primul rând din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost comisă, iar în al doilea rând din comportamentul său după comiterea infracțiunii.

Instanța de apel a considerat că, urmează să fie efectuată o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, care anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni din 18.12.2018 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității, prin sentința Judecătorei Edineț sediul Dondușeni din 06.03.2018 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității, prin sentința Judecătorei Dondușeni din 30.03.2015 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare, cu aplicarea art. 85 alin. (1) Cod penal la 7 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, prin sentința Judecătorei Dondușeni din 16.12.2014 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, însă nu a făcut concluziile de rigoare, nu a pășit pe calea corijării, săvârșind din nou cu intenție două infracțiuni similare, din circumstanțele date decurgând cu certitudine pericolul social pe care îl prezintă inculpatul față de societate.

Instanța de apel a găsit întemeiate motivele apelului declarat de procuror și a constatat că, corijarea inculpatului Enachi Lilian este posibilă doar fiind izolat de societate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare, pedeapsă ce va corecta vinovatul și va asigura scopurile pedepsei. Această concluzie fiind dictată de pericolul social al faptelor comise, de circumstanțele cauzei, precum și personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat de 4 ori pentru infracțiuni similare, dintre care 3 ori la pedeapsă neprivativă de libertate, la fel la muncă neremunerată în folosul comunității.

Instanța de apel a considerat că la aplicarea pedepsei în privința lui Enachi Lilian pentru infracțiunile comise, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și pripit a ajuns la concluzia privind aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Inculpatul Enachi Lilian urmând să execute real pedeapsa cu închisoarea ce urmează a fi stabilită prin prezenta decizie, pentru a asigura corectarea și reeducarea inculpatului și pentru a preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. O pedeapsă mai blândă nu va asigura atingerea scopului pedepsei și nu va duce la corijarea inculpatului.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Enachi Lilian, prin care neinvocând nici un temei pentru recurs

prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței primei instanțe.

5.1 *În susținerea cererii de recurs inculpatul a invocat că, este unicul întreținător a-l familiei sale, are la întreținere un copil minor care este grav bolnav, având un viciu cardiac.*

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil, considerând corecte constatările instanței de apel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei, motivelor invocate și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

Recurentul în recursul declarat nu a invocat nici un temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă reieșind din criticele expuse în textul recursului, Colegiul penal identifică invocarea erorii prevăzute la pct. 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, astfel, se critică decizia instanței de apel numai în partea pedepsei stabilită de instanța de apel, solicitând menținerea pedepsei aplicate prin sentința primei instanțe.

Motivele precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa inculpatului, și nu a reținut că *este unicul întreținător a-l familiei sale, are la întreținere un copil minor care este grav bolnav, având un viciu cardiac*, Colegiul penal le consideră drept lipsite de temei, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, de asemenea au fost luate în considerație solicitările inculpatului în cadrul ședinței de judecată.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal menționează, că potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Cu referire la criticele avansate în privința modalității de individualizare a pedepsei, precum și cele ce țin de executarea acesteia, Colegiul penal reține că, pedeapsa cu închisoarea, stabilită inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) și art. 264¹ alin.(4) Cod penal, este echitabilă, proporțională și va contribui la atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și totodată, evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Instanța de recurs menționează și faptul că circumstanțele la care face referire inculpatul în cererea de recurs au fost luate în calcul la aplicarea pedepsei de către instanța de apel, care la stabilirea pedepsei închisorii a ținut cont de caracterul faptei prejudiciabile, de urmările acesteia, de acțiunile inculpatului până și la momentul comiterii infracțiunii, de personalitatea inculpatului, de anterioarele condamnări pentru infracțiuni similare, și influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului.

Pe de altă parte, în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza casării sentinței. Așadar, din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut prin mai multe critici argumentate, concluziile primei instanțe ce viza pedeapsa aplicată inculpatului de prima instanță, totodată decizia cuprinde și temeiurile de casare a sentinței primei instanțe.

Instanța de recurs mai reține că recurentul înaintează cerințe prin care solicită aplicarea unei pedepse non privative de libertate, solicitări care pe lângă faptul că sunt contradictorii, de fapt nici nu au fost motivate de către recurent, fiind neîntemeiate, or doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu

poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Circumstanțele speței, indică asupra faptului că aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în privința inculpatului nu a atins scopul prevăzut de lege față de inculpat, ba mai mult l-a încurajat pe acesta să săvârșească din nou o infracțiune similară, motiv pentru care, Colegiul penal reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel, precum că scopul pedepsei penale de reeducare și resocializare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, va putea fi atins doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate în privința acestuia.

În contextul expus, Colegiul penal respinge argumentele invocate de către recurent, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunilor săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Colegiul penal reține că instanța de apel, individualizând pedeapsa inculpatului, just a reținut că, inculpatul a încălcat regulile de securitate a circulației rutiere conducând mijlocul de transport fără a deține permis de conducere, în stare de ebrietate cu grad avansat, încălcare ce a pus în pericol nu doar viața sa, dar și a altor participanți la trafic, precum și faptul că inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, însă acesta nu și-a făcut concluziile necesare, nu s-a stat pe calea corijării, dar a dat dovadă de comportare negativă, iar pericolul social al faptei săvârșite denotă că reeducarea inculpatului poate fi atinsă doar prin aplicarea pedepsei cu închisoarea.

În prezenta speță aplicarea unei pedepse mai blânde, cum ar fi munca neremunerată în folosul comunității, nu ar fi oportună de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul pedepsei în circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, or, anterior inculpatului pentru infracțiuni similare i s-a stabilit pedeapsa sub formă muncă neremunerată în folosul comunității, însă acesta nu a făcut concluziile necesare, din nou comițând două infracțiuni similare.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează că pedeapsă aplicată inculpatului corespunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Instanța de recurs mai notează și faptul că, din analiza deciziei recurate a stabilit că erorile de drept invocate în recursul inculpatului nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, argumentele indicate, în esență au fost abordare în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei, hotărârea emisă cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct.37 a hotărârii Albert c. România din 16.02.2010.

În concluzie, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei recurate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpatul Enachi Lilian, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Enachi Lilian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui *Enachi Lilian xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 11 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda